

Protokół z posiedzenia Zespołu do spraw wykonywania postanowień Konwencji
o prawach osób niepełnosprawnych, które odbyło się 29 czerwca 2017 r.
w budynku Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej
w Warszawie przy ul. Nowogrodzkiej 1/3/5

Posiedzenie Zespołu w dniu 29 czerwca 2017 r. poświęcone było problematyce mobilności osób niepełnosprawnych. Spotkanie odbyło się według porządku, który stanowi załącznik nr 1 do niniejszego sprawozdania.

Posiedzenie otworzył Przewodniczący Zespołu, Pan Krzysztof Michałkiewicz – Pełnomocnik Rządu do Spraw Osób Niepełnosprawnych, Sekretarz Stanu w Ministerstwie Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, który powitał gości, przedstawił ustalony porządek obrad i przytoczył artykuł 20. Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych, który mówi o konieczności podjęcia przez Państwa Strony skutecznych środków celem umożliwienia osobom niepełnosprawnym mobilności osobistej i możliwie największej samodzielności w tym zakresie.

Jako pierwsza głos zabrała Pani Dorota Habich, p.o. Prezesa Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (PFRON), która przedstawiła ogólne informacje na temat wsparcia mobilności osób niepełnosprawnych w ramach programu „Aktywny Samorząd” oraz informacje na temat wstępnych wyników badania potrzeb osób niepełnosprawnych przeprowadzonego przez PFRON w 2017 r. Następnie przekazała głos Panu Krzysztofowi Kacy, Naczelnikowi Wydziału ds. Projektów w Departamencie Programów PFRON, który przedstawił szczegółowe informacje w tym zakresie. Prezentacja stanowi załącznik nr 2 do sprawozdania.

W trakcie dyskusji, która odbyła się po prezentacji, Pani Kajetana Maciejska - Roczan, Wiceprezes Zarządu Głównego Polskiego Związku Głuchych (PZG), zwróciła uwagę na konieczność zapewnienia tłumacza języka migowego w trakcie kursu oraz egzaminu na prawo jazdy. Pani Jolanta Kramarz, Prezes Fundacji Vis Maior, poprosiła, aby przyjrzeć się kwestii zdobywania uprawnień na prawo jazdy przez osoby z dysfunkcją wzroku, w szczególności osoby słabowidzące.

Pan Mirosław Przewoźnik, Dyrektor Biura Pełnomocnika Rządu ds. Osób Niepełnosprawnych, poinformował o dwóch projektach senackich, w ramach których planuje się: (1) ułatwienie dostępu osób niesłyszących do uzyskania prawa jazdy kat. C+E, (2) obniżenie lub całkowitą likwidację opłat za egzamin na prawo jazdy, jeżeli zachodzi konieczność wynajęcia samochodu dostosowanego do niepełnosprawności egzaminowanej osoby niepełnosprawnej. Poprosił również uczestników posiedzenia o przesłanie pisemnych wniosków i rekomendacji ze spotkania. Zostaną one przekazane Pełnomocnikowi Rządu ds. Osób Niepełnosprawnych, który pełni rolę mechanizmu koordynacji zgodnie z art. 33 Konwencji i może zwracać się z wystąpieniami do poszczególnych ministrów, w tym

do Ministerstwa Zdrowia w sprawie możliwości zwiększenia limitów dofinansowań przyznawanych na wózki elektryczne.

Pan Robert Jagodziński, Wiceprezes Fundacji Aktywnej Rehabilitacji poprosił, aby PFRON podzielił się doświadczeniem z Narodowym Funduszem Zdrowia i Ministerstwem Zdrowia w kwestii procedury zaopatrywania osób niepełnosprawnych w wysokospecjalistyczne protezy w ramach programu „Aktywny Samorząd”, ponieważ diagnoza przeprowadzana w ramach tego programu jest rzetelna i powinna być wzorcowa dla rozwiązań przyjętych przez NFZ. Zwrócił również uwagę na problem niedostatecznego poziomu przygotowania lekarzy specjalistów do przeprowadzania rzetelnej diagnozy i określania z jakiego typu wózka powinna korzystać osoba z daną niepełnosprawnością. W szczególności dotyczy to wózków specjalistycznych.

Pan Sławomir Lewandowski z Ministerstwa Infrastruktury i Rozwoju przedstawił informację na temat działań resortu, mających na celu zwiększenie mobilności osób niepełnosprawnych. Prezentacja stanowi załącznik nr 3 do sprawozdania. Poinformował m.in. o zakończeniu procesu uzgodnień społecznych projektu Kodeksu urbanistyczno-budowlanego i opracowaniu przez resort infrastruktury i budownictwa poradnika pn. „Standardy dostępności budynków dla osób z niepełnosprawnościami”.

Pani Paulina Pietrasik z Ministerstwa Rozwoju zadała pytanie, czy poradnik dot. standardów dostępności będzie obligatoryjny czy fakultatywny dla projektantów. Pan Sławomir Lewandowski poinformował, że podręcznik nie ma charakteru obowiązującego prawa, stanowi natomiast zbiór dobrych praktyk i ma być ułatwieniem dla projektantów.

Pani Kajetana Maciejaska - Roczan z PZG zwróciła uwagę na fakt, że w ministerialnej bazie pytań egzaminacyjnych na prawo jazdy pytania przetłumaczone na język migowy są niedostępne. Pan Sławomir Lewandowski poinformował, że sprawdzi w jaki sposób można rozwiązać ten problem. Pan Mirosław Przewoźnik zobowiązał się monitorować tę sprawę.

Pan Artur Paczkowski z Przemysłowego Instytutu Transportu (PIMOT) zwrócił uwagę na fakt, że zwolnienia z opłat egzaminacyjnych przewidziane w senackim projekcie nie obejmą osób niesłyszących. Zaznaczył również, że pytania egzaminacyjne na prawo jazdy powinny być przetłumaczone na dwa języki migowe: PJM i SJM. Zwrócił uwagę, że osoby niesłyszące nie mają możliwości zdawania egzaminu na prawo jazdy kat. A, ze względu na bariery techniczne – w trakcie egzaminu egzaminator przesyła osobie zdającej polecenia z samochodu przez walkie-talkie, a rozwiązanie to nie jest dostępne dla osób niesłyszących. Taki sam problem występuje w przypadku egzaminu kat. AM.

Następnie Pani Beata Stasiak-Cieślak, Pełnomocnik Dyrektora ds. Osób Niepełnosprawnych oraz Pani Monika Ucińska, Koordynator Centrum Usług Motoryzacyjnych dla Osób Niepełnosprawnych z Instytutu Transportu Samochodowego (ITS) przedstawiły informację na temat kompleksowego systemu wsparcia mobilności osób niepełnosprawnych ruchowo w ramach Centrum Usług Motoryzacyjnych dla Osób Niepełnosprawnych. Prezentacja stanowi załącznik nr 4 do sprawozdania.

Po prezentacji Pan Robert Jagodziński, Wiceprezes Fundacji Aktywnej Rehabilitacji zadał pytanie, czy zostały opracowane rekomendacje/wytyczne dla lekarzy orzeczników,

którzy kwalifikują osoby niepełnosprawne do możliwości zdobycia uprawnień do kierowania pojazdami. Zwrócił również uwagę na problem:

- braku znajomości przez lekarzy orzeczników urządzeń, które wspomagają i kompensują dysfunkcję osób niepełnosprawnych,
- braku unormowanych standardów dotyczących oprzyrządowania dostosowującego pojazdy do potrzeb osób niepełnosprawnych,
- niedostatecznego przygotowania policji do przeprowadzania kontroli pojazdów dostosowanych do potrzeb osób niepełnosprawnych.

Pani Beata Stasiak-Cieślak z ITS poinformowała, że rekomendacje dla lekarzy orzeczników zostały opracowane, a adaptatorzy ITS wystawiają dokumenty potwierdzające jakość urządzeń zamontowanych w pojazdach przystosowanych do potrzeb osób niepełnosprawnych.

Następnie przedstawiono trzy prezentacje - Pan Zbigniew Zawada, Wiceprezes Stowarzyszenia Pomocy Niepełnosprawnym Kierowcom „SPiNKa” przedstawił informacje na temat działań Stowarzyszenia na rzecz zwiększenia mobilności osób niepełnosprawnych, Pan Krzysztof Marciniak, Pełnomocnik Dyrektora PIMOT ds. Mobilności Osób Niepełnosprawnych przedstawił informację na temat utworzenia Krajowego Ośrodka Mobilności Osób Niepełnosprawnych (KOMON), a Pani Elżbieta Głogowska, Prezes Zarządu Fundacji Aktywnej Rehabilitacji i Pan Robert Jagodziński, Pełnomocnik Prezesa Zarządu ds. merytorycznych, przedstawili informację na temat zwiększania mobilności osób niepełnosprawnych, które mają problemy z niepełnosprawnością ruchową. Prezentacje stanowią załącznik 5,6 i 7 do sprawozdania.

Następnie Pan Mirosław Przewoźnik podziękował za spotkanie i zaprosił zgromadzonych gości do udziału w kolejnym posiedzeniu Zespołu.

Mirosław Przewoźnik
I Zastępca Przewodniczącego Zespołu
Dyrektor Biura Pełnomocnika
Rządu do Spraw Osób
Niepełnosprawnych

Protokołował:

Mateusz Smoter, BON, MRPiPS